

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมที่มีผลต่อการใช้ประโยชน์จากของป่าของราษฎรที่อาศัยอยู่ใกล้เคียงพื้นที่ป่าชุมชนโคกบึงปรือ ตำบลสระจะระเข้ อำเภอคำชะอี จังหวัดนครราชสีมา การศึกษาได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือสำหรับสัมภาษณ์หัวหน้าครัวเรือนหรือผู้แทนหัวหน้าครัวเรือนตัวอย่าง 189 ครัวเรือน และใช้โปรแกรมสำเร็จรูปประมวลผลข้อมูล เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้ประโยชน์จากของป่าโดยใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุแบบขั้นคตอน (stepwise multiple regression analysis) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ผลการศึกษาสรุปได้ว่า ครัวเรือนส่วนใหญ่มีอาชีพหลักในการทำเกษตรกรรม รายได้ของครัวเรือนเฉลี่ย 55,587.30 บาทต่อครัวเรือนต่อปี จำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 4.7 คนต่อครัวเรือน จำนวนสมาชิกที่เก็บหาของป่าเฉลี่ย 1.74 คนต่อครัวเรือน ความถี่ในการเดินทางเข้าไปเก็บหาของป่าเฉลี่ย 6.44 ครั้งต่อปี โดยมีระยะเวลาเฉลี่ยในการเก็บหาของป่าแต่ละครั้ง 3.40 ชั่วโมง การใช้ประโยชน์จากของป่าของราษฎรจำแนกออกได้เป็น 5 ประเภท ได้แก่ หน่อไม้ เห็ดกินได้ พืชผักป่า ผลไม้ป่า และแมลงกินได้ ครัวเรือนส่วนใหญ่เก็บหาหน่อไม้มาใช้ประโยชน์มากที่สุด โดยเก็บหามาใช้ประโยชน์ คิดเป็นปริมาณเฉลี่ยเท่ากับ 10.7 กิโลกรัมต่อครัวเรือนต่อปี จากการทดสอบสมมติฐานพบว่าอาชีพหลักของครัวเรือนมีผลกับการใช้ประโยชน์ เห็ดกินได้ พืชผักป่า และ แมลงกินได้ ระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือนมีผลกับการใช้ประโยชน์ ผลไม้ป่า และระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้มีผลกับการใช้ประโยชน์ หน่อไม้ เห็ดกินได้ พืชผักป่า และแมลงกินได้ มูลค่าที่ได้จากการประเมินการใช้ประโยชน์จากของป่าทั้งหมดเท่ากับ 182,823 บาทต่อปี และ มูลค่าสุทธิที่ทั้งหมดที่ชุมชนได้รับจากการใช้ประโยชน์จากของป่า (use value) เท่ากับ 165,563.7 บาทต่อปี

The objective of this study were to determine the socio – economic factors affecting non-wood forest product utilization of the people residing around Khok Bueng Prue Community Forest, Sra Chorakae Sub-District, Dan Khun Thot District, Nakhon Ratchasima Province. The sample size was 189 households. Questionnaires were used for data collection. A ready made computer program was employed for the data analysis. Stepwise multiple regression analysis was used for determining the factors affecting the non-wood forest product utilization (NWFP) with the given significance levels of 0.05

The results showed that agriculture was the main occupation of most respondents. The total household income was 55,587.30 Bath per household per year. Average number of household member was 4.7 persons per house. Average number of household member engaged in NWFP collection was 1.74 persons per household. Average frequency of NWFP collection was 6.44 time per year. With the average period of 3.40 hours per trip. The utilization of NWFP could be classified into 5 types, namely, bamboo shoot, wild mushroom, edible plant, wild fruit and edible insect. Bamboo shoots were the NWFP mostly collected by respondents with average amount of 10.70 kilograms per household per year. The results from the hypothesis test showed that the main occupation of household significantly related to the utilization of wild mushroom, edible plant and edible insect. Education levels affecting the utilization of edible plant. Knowledge on forest resource conservation affecting the utilization on bamboo shoot, wild mushroom, edible plant and edible insect. The total value gross of NWFP utilization was 182,823 Bath per year. In addition, the use value of NWFP utilization of the whole targeted people was 165,563.7 Bath per year.